Novičke Občine Radlje ob Dravi

OBISK GASILCEV PGD RADLJE PRI GASILCIH V ROGATICI (BIH)

V začetku meseca maja 2014 smo skupaj z gasilci PGD Kotlje obiskali gasilce v Rogatici (BiH), s katerimi smo na povabilo Gasilske zveze Slovenije pričeli sodelovati v lanskem letu. Namen obiska je bila donacija vozila GV-1 od PGD Kotlje. Donirali smo tudi nekaj zaščitne gasilske opreme, ki smo jo uspeli pridobiti od različnih donatorjev. Obiska se je udeležil tudi župan, mag. Alan Bukovnik, ki je gasilski enoti iz Rogatice osebno doniral električni agregat. Gasilskega vozila in opreme so bili gasilci iz Rogatice izredno veseli, saj v njihovi enoti premorejo zelo staro in izrabljeno gasilsko reševalno opremo, kakršne v naših enotah skorajda več ne uporabljamo.

PGD Radlje ob Dravi

POHOD NA KREMŽARCO

V četrtek, 1. 5. 2014, smo člani Športnega društva Sv. Anton na Pohorju organizirali in izvedli tradicionalni pohod na Kremžarco. Zbrali smo se zjutraj ob 9. uri na parkirišču pod smučarsko progo Kaštivnik in od tam nadaljevali pot proti Kremžarjevemu vrhu. Ob lepem vremenu in dobri družbi vzpon do vrha ni bil prenaporen niti za naše najmlajše pohodnike. Po malici in počitku na vrhu smo se počasi odpravili nazaj in kasneje do koče Planinc, kjer smo še do poznega popoldneva nadaljevali z našim prijetnim druženjem.

ŠD Sv. Anton

5. TEDEN ZDRAVILNIH RASTLIN NA KOROŠKEM

Teden zdravilnih rastlin na Koroškem je že 5. leto v polnem razcvetu. Posebej prisrčno vas vabimo na zaključno prireditev, ki bo, kot je že tradicionalno, zadnjo nedeljo v maju. 25. 5. 2014 od 10. ure dalje vas bo na ploščadi pred MMKC, na terasi hostla, in v prostorih MMKC Radlje pričakoval bogat kulturni program. Da se bomo kaj novega naučili, bo dogajanje ob 11. uri z izredno zanimivim predavanjem o uporabi zdravilnih rastlin v kulinariki popestrila ga. Janja Rabzelj. Gospa je priznana slovenska zeliščarka, ki tudi usposablja zeliščarje v okviru Nacionalne poklicne kvalifikacije. Čaka vas še razstava zeliščnih izdelkov otrok iz vrtca Radlje, zajčja obara z zelišči v kotlu ter druga zeliščna presenečenja.

Hotelska kuhinja bo prav tako zeliščno obarvana. V restavraciji Rufra boste lahko cel teden uživali v zeliščno obarvanih menijih, v nedeljo pa vas na terasi ali v restavraciji, v primeru dežja, čaka posebna nedeljska zeliščna ponudba kosil ter brezplačna degustacija zeliščnih sokov in pehtranove potice.

Za konec vas bodo razvajali še v Vuhredu, kjer bo v Turističnem domu Vuhred v četrtek, 29. 5. 2014, ob 18.00 potekalo predavanje z razstavo z naslovom Živimo z naravo. Dogajanje bo spremljala slikarska razstava del g. Alojza Erjavca.

DOGAJANJA V MMKC-ju

Dogodek	Ura	V sodelovanju s/z
Četrtek, 22. 5. 2014: Razstava knjig: Živalska in rastlinska pestrost naše okolice	med 8.00 in 20.00	Knjižnico Radlje ob Dravi
Petek, 23. 5. 2014: Zdravilni učinki in učinkovine dišavnic	ob 10.00	Sonjo Meršnik
Nedelja, 25. 5. 2014: Zaključna prireditev z bogatim kulturnim programom	od 10.00 naprej	gosti
Nedelja, 25. 5. 2014: Delavnica Uporaba zdravilnih rastlin v kulinariki z Janjo Rabzelj	ob 11.00	Janjo Rabzelj

DELAVNICE V MMKC-ju

23. 5. 2014	petek	Večer slovenskega filma, film Vesna	21.00
24. 5. 2014	sobota	Jam season	20.30
26. 5. 2014	ponedeljek	Vlivanje sveče	16.00–19.00
28. 5. 2014	sreda	Vlivanje odlitkov	16.00
29. 5. 2014	četrtek	Barvanje odlitkov	16.00
31. 5. 2014	sobota	Filmski večer, ogled komedije	20.00

Ponedeljek, 26. 5. 2014, ob 17.00

KUHARSKA DELAVNICA: JEDI IZ JAGOD

Po jagodah diši … Vabljeni v naše prostore na kuharsko delavnico, na kateri bomo pripravljali jedi iz jagod. Na koncu delavnice jih bomo tudi poskusili. Delavnica je brezplačna. Vabljeni.

Torek, 27. 5. 2014, ob 20.00

POTOPIS O BRAZILIJI z Mihaelo Tertinek in Damjanom Možina

Raj in pekel na zemlji, sanjsko za nekatere in nevzdržno za druge. Okolje, ljudje, narava, odlična hrana, navade ... Spoznajte obe plati Brazilije. Brezplačno. Vabljeni!

Sreda, 28. 5. 2014, ob 10.00

VRTNARSTVO NA BALKONU IN TERASI

Vrtnarstvo na balkonu in terasi je vedno bolj priljubljeno. Vabimo vas, da se nam pridružite, morda vas navdušimo. Udeležba je brezplačna. Vabljeni!

LETOVNJE V IZOLI

Društvo upokojencev Radlje še zbira prijave za letovanje v hotelu DELFIN v Izoli, ki bo od 14. 9. do 21. 9. 2014.

Prijave so možne tudi po telefonu: 051 606 705 (Klemenc)

DU Radlje

SO SLOVENSKE OBČINE USTREZNO FINANCIRANE IN RESNIČNO AVTONOMNE?

Letos bo minilo že dvajset let od ponovne uvedbe lokalne samouprave v Sloveniji in od prvih volitev v nove občine, ki so potekale konec leta 1994. V preteklih dveh desetletjih letih je sistemska ureditev slovenske lokalne samouprave doživela mnogo dobrih in tudi slabih sprememb in rešitev.

V zadnjih nekaj letih je lokalna samouprava zaznamovana še s problematiko, ki doslej ni bila prav pogosto v ospredju razprav, je pa za delovanje občin pravzaprav skoraj najpomembnejša; to je problematika avtonomije in financiranja slovenskih občin. Ureditvi financiranja slovenskih občin bi le največji optimisti lahko rekli »ureditev«, saj je sistem financiranja zelo neurejen, nejasen, pravila se pogosto spreminjajo, občine pa nimajo (skoraj) nobene besede in posledično nobene avtonomije.

Ena od ugotovitev konference Evropske listine lokalne samouprave iz leta 1985 je, da lahko nezadostnost finančnih virov ogrozi bistvo vsake lokalne samouprave. Zato je v Evropski listini lokalne samouprave, ki smo jo v Sloveniji ratificirali leta 1996 in je pravno nadrejena slovenski zakonodaji, v 9. členu določeno financiranje lokalnih oblasti:

- Lokalne oblasti so v okvirih nacionalne gospodarske politike upravičene do ustreznih lastnih finančnih virov, s katerimi v okviru svojih pooblastil prosto razpolagajo.
- Finančni viri lokalnih oblasti morajo biti v sorazmerju z nalogami, ki jih določata ustava oziroma zakon.
- Vsaj del finančnih virov lokalnih oblasti mora izvirati iz krajevnih davkov in prispevkov, katerih višino v okviru zakona lahko lokalne oblasti določajo same.
- Finančni sistemi, na katerih temeljijo viri lokalnih oblasti, naj bodo dovolj raznovrstni in prilagodljivi, da lahko sledijo dejanskemu gibanju stroškov opravljanja njihovih nalog.
- Za zaščito finančno šibkejših lokalnih skupnosti mora država uvesti postopke za finančno izravnavo ali druge ustrezne ukrepe za odpravo učinkov neenake porazdelitve možnih finančnih virov ali finančnega bremena, ki ga nosijo. Taki postopki in ukrepi ne smejo zmanjševati svobode odločanja lokalnih oblasti na področju njihovih nalog.
- Subvencije oziroma dotacije lokalnim oblastem naj, v kolikor je to mogoče, ne bodo strogo namenske za financiranje določenih projektov. Zagotavljanje tako ne sme posegati v temeljno svobodo lokalnih oblasti, da prosto odločajo v okviru svoje lastne pristojnosti.

Strokovnjaki, ki se ukvarjamo z odnosom med državo in lokalnimi skupnostmi, že vrsto let ugotavljamo, da je prav področje financiranja tisto, ki je ključno za status lokalnih skupnosti in stopnjo njihove dejanske avtonomije. Finančna avtonomnost občin bistveno prispeva k podobi demokratične države in večji samostojnosti lokalne ravni oblasti. Tako recimo znani angleški politolog, Edward C. Page, ugotavlja, da je ena izmed metod za ocenjevanje odločitev lokalnih oblasti ravno stopnja, do katere lahko lokalne oblasti samostojno postavljajo davčne obremenitve prebivalstva. Zakonsko pooblastilo opravljanja določenih nalog je brez pomena, če so lokalne oblasti brez finančnih virov za njihovo uresničevanje. Osnovna dolžnost izvoljenih lokalnih predstavnikov je, da politično odločajo tako, da tehtajo koristi zagotovljenih storitev in stroške davkoplačevalcev. Pomanjkanje finančnih sredstev spreminja lokalne skupnosti v izvršilne organe državne uprave, zato je v zadnjem desetletju v Evropi opaziti tendenco k uvajanju takšnih sistemov lokalnih javnih financ, ki bodo čim bolj neodvisni od državne oblasti; pri nas je trend žal ravno obraten.

Lastni davki in prispevki občin prispevajo k njihovi večji avtonomnosti, vendar le v primeru, če jih lahko predpišejo po lastno opredeljeni davčni osnovi z lastno davčno stopnjo. Avtonomnost lokalne samouprave se kaže v možnosti občine, da za financiranje svojih temeljnih funkcij predpiše poseben občinski davek in pri tem ni vezana na pogoje, ki jih sicer predpisuje davčna zakonodaja. Pri financiranju občin je potrebno upoštevati, da vsem ni mogoče zagotoviti iste finančne in ekonomske podlage, saj se občine razlikujejo glede na naloge, ki jih opravljajo, glede na strukturo, gospodarsko razvitost in tako dalje. Lokalne zadeve javnega pomena občina financira iz lastnih sredstev, iz posojil in iz sredstev države. Država občinam zagotavlja še dodatna sredstva:

- a) za financiranje nalog, ki jih prenese v opravljanje občinam, pri čemer mora v skladu z omenjeno Evropsko listino za to zagotoviti potrebna finančna sredstva,
- b) za sofinanciranje lokalnih zadev javnega pomena, kadar ima poseben interes za razvoj občine,
- c) za financiranje lokalnih zadev v zvezi s pospeševanjem enakomernega regionalnega razvoja občin ter
- d) za sofinanciranje posameznih investicijskih projektov v občinah z najnižjim standardom.

Osnovni sistemski okvir financiranja občin v Sloveniji opredeljujeta Ustava Republike Slovenije in Zakon o lokalni samoupravi. Kot temeljno izhodišče Ustava in Zakon o lokalni samoupravi postavljata financiranje iz lastnih virov. Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti z lastnimi viri ne morejo v celoti zagotoviti z zakonom določenih nalog, država v skladu z zakonsko določenimi načeli in merili zagotovi dodatna sredstva. Za financiranje svojih nalog lahko občine sredstva pridobijo tudi z zadolževanjem. Načelo samofinanciranja je torej temeljno načelo financiranja občin, ki mu morajo slediti tudi zakoni, izdani na podlagi Ustave. Načelo samofinanciranja zahteva, da naj bi vsaj del finančnih virov lokalnih skupnosti izviral iz lastnih davkov in drugih dajatev, katerih višino same določijo v okviru zakona. Tega načela sistem financiranja občin žal ne zajema v zadostni meri. Pri tem izhajam s stališča, da odstopljenih državnih virov ni mogoče šteti za lastne vire financiranja občin, kot jih zahteva slovenska Ustava in ratificirana Evropska listina lokalne samouprave. Ustava Republike Slovenije v svojem 142. členu pravi, da se občine financirajo iz lastnih virov, če pa občina zaradi svoje slabše gospodarske razvitosti ne more v celoti zagotoviti opravljanja svojih nalog, ji mora država

nameniti dodatna sredstva. Vsaka občina mora vsako leto sprejeti svoj občinski proračun, v katerem opredeli dohodke in izdatke. **Občina pridobiva lokalne dohodke s taksami in pristojbinami, z lokalnimi davki, dohodnino, državnimi dotacijami, zadolževanjem, državnimi nedavčnimi prihodki, s poslovnimi dohodki javnih podjetij, z dohodki od svojega premoženja, izkupički od prodanega premoženja, globami in kaznimi ter drugimi nedavčnimi dohodki. Za uresničevanje svojih nalog občine koristijo svoje izvirne prihodke (lokalni davki, takse, davek na promet nepremičnin, davek na dediščine in darila itd.) ter izvedene prihodke, ki jih občinam dodeli država (dotacije, subvencije).**

Prihodki občin		2000	2007	2010
Davčni prihodki	Skupaj	525,44 (59 %)	1155,94 (68 %)	1419,68 (65 %)
	Dohodnina	379,20 (42 %)	885,18 (52 %)	1137,19 (52 %)
	Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	65,76 (7 %)**	136,85 (8 %)	173,04 (8 %)
Nedavčni prihodki		122,05 (14 %)	258,17 (15 %)	292,54 (13 %)
Kapitalski prihodki		36,64 (4 %)	120,07 (7 %)	168,20 (8 %)
Donacije		4,07 (0,4 %)	8,52 (0,5 %)	4,02 (0,2 %)
Transferni prihodki		209,17 (23 %)	167,08 (10 %)	294,61 (14 %)
SKUPAJ		**897,38 (100 %)**	**1710,50 (100 %)**	**2180,40 (100 %)**

Tabela: Struktura prihodkov slovenskih občin v letih 2000, 2007 in 2010 v mio EUR

* v oklepaju so prikazani odstotki
** uporabljen je podatek o kalkulativni višini nadomestila za stavbna zemljišča

Iz razreza strukture prihodkov slovenskih občin v zgornji tabeli izhaja, da je med davčnimi viri in med skupnimi prihodki najpomembnejši vir odstopljena dohodnina, ki je predstavljala v letu 2010 52,2-% delež v celotnih prihodkih občin oziroma kar 80 % od vseh davčnih virov. Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč (kot izvirni davčni vir občin od leta 2007) predstavlja 8 % od celotnih prihodkov občin.

Občine se seveda lahko tudi zadolžujejo v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o financiranju občin. Občina se lahko zadolžuje le v obsegu, ki skupaj z obstoječim stanjem dolgov ne presega 20 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov proračuna v letu pred letom zadolževanja, brez prejetih donacij in transfernih prihodkov iz državnega proračuna za investicije in če odplačilo glavnic in obresti v posameznem letu odplačila ne preseže 5 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije in transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije. Ne glede na omenjeno omejitev se lahko občina zadolžuje za financiranje investicij na področju osnovnega šolstva, stanovanjske gradnje, oskrbe z vodo in javne infrastrukture za ravnanje z odpadno vodo ter investicij, ki so sofinancirane iz sredstev skladov Evropske unije, če odplačilo glavnice in obresti v posameznem letu ne preseže dodatnih 3 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov sprejetega proračuna, zmanjšanih za prejete donacije in transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in če doba odplačevanja ni daljša od ekonomske življenjske dobe investicije. Pogodbe o zadolževanju sklepa župan, vendar tega ne more storiti na lastno pobudo, ampak le na podlagi sprejetega proračuna (ki ga sprejema občinski svet) in ob predhodnem soglasju ministra za finance. Soglasje je sestavni del pogodbe o zadolževanju.

V medijih se dokaj pogosto pojavljajo zapisi o visoki zadolženosti ali celo prezadolženosti posameznih slovenskih občin. **Ob upoštevanju in spoštovanju zakonodaje prezadolženost občine pravzaprav ni mogoča, saj se občina čez zgoraj omenjeno zgornjo mejo zadolženja ne more zadolževati, v tem primeru namreč ne dobi soglasja Ministrstva za finance.**

Po javno dostopnih podatkih se tudi zadolženost občine Radlje ob Dravi, ki je bila v letu 2013 s približno 532 EUR/prebivalca uvrščena v skupino zmerno zadolženih slovenskih občin, počasi zmanjšuje, saj je občina v letu 2013 odplačala 234.410 EUR dolga, v letu 2014 pa načrtuje odplačilo 221.443 EUR dolga (kar predstavlja približno 1,7 % realiziranih proračunskih prihodkov v letu 2014); s tem se bo zadolženost občine – s predpostavko, da občina ne bo najemala novih kreditov – znižala pod 500 EUR/prebivalca.

red. prof. dr. Miro Haček,
Fakulteta za družbene vede

Vodohram

Mrežni podjetniški inkubator

Drava kot priložnost

Hotel Radlje

PRVI MAJ NA ŽUPANKU

Lepo vreme je 1. maja poskrbelo, da je bilo praznovanje Krajevne skupnosti Radlje in praznovanje prvega maja zelo veselo.

Pričelo se je s tradicionalnim tekom na Župank, ki so ga pripravili prizadevni člani Športne zveze Radlje. Na Župank je pritekla množica tekačev vseh kategorij. Najuspešnejši med njimi so dobili pokale od župana, mag. Alana Bukovnika, in predsednika KS, Antona Voduška.

Pričetek prireditve so s pokom najavili naši možnaristi iz Sv. Treh Kraljev. Mestni pihalni orkester Radlje je zaigral Zdravljico. Po uvodnih besedah predsednika KS je zbrane nagovoril župan, mag. Alan Bukovnik. Po zaključenem kratkem kulturnem delu praznovanja 1. maja so se obiskovalci Županka okrepčali s prvomajskim golažem, ki je vsem zelo teknil. Pohval za novo restavracijo Rufra je bilo veliko.

Člani DPM Radlje so pripravili ustvarjalne delavnice za otroke in popestrili dogajanje s srečelovom. Prav posebno lutkovno doživetje je otrokom pripravil animator in lutkar Boris Kononenko. Otrokom so popestrili dan tudi člani Kinološko-konjeniškega društva Radlje, ki so omogočili jezdenje vsem, ki so to želeli.

Društvo kmetic Zgornje Dravske doline in Sadjarsko društvo Bobovec sta poskrbeli za hladen prigrizek in odličen mošt.

Ob dobri glasbi mladega ansambla Hopla so ljudje veselo zaplesali in se družili še celo prvomajsko popoldne.

Predsednik KS Radlje, Anton Vodušek

ZADOLŽEVANJE OBČINE RADLJE OB DRAVI

STANJE KREDITOV NA DAN 31. 12. 2013

NAJET KREDIT	ZNESEK NAJEMA KREDITA	LETO NAJEMA	ROK ODPLAČILA	NAMEN	ZNESEK OBROKA	STANJE KREDITA NA DAN 31.12.2013
BANKA KOPER	305.564,18	2012	2024	IZGRADNJA PRIZIDKA K OSNOVNI ŠOLI RADLJE OB DRAVI	2.121,97	280.100,54
BANKA KOPER	574.129,31	2012	2024	ODKUP HOTELA	3.987,01	526.285,19
BANKA KOPER	150.000,00	2006	2021	ADAPTACIJA OSNOVNE ŠOLE RADLJE OB DRAVI	833,00	79.968,00
NOVA LJUBLJANSKA BANKA	500.000,00	2011	2026	DRAVA KOT PRILOŽNOST MREŽNI PODJ.INKUBATOR ZA KOROŠKO MLADINSKI KULT.CENTER S HOTELOM (obnova)	2.777,78	422.222,16
STANOVANJSKI SKLAD RS	499.543,00	2000	2025	IZGRADNJA BLOKA - Partizanska ulica	1.420,54	235.552,24
BANKA KOPER	1.300.000,00	2010	2025	KOCEROD DRAVA KOT PRILOŽNOST	7.222,22	1.003.888,98
BANKA KOPER	28.375,90	1994	2015	VODOHRAN VAS (ANUITETA 2X LETNO)	858,97	3.512,46
SID BANKA	800.000,00	2013	2033	IZGRADNJA KANALIZACIJE IN ČISTILNE NAPRAVE	0,00	800.000,00
				Dolgoročni krediti na dan 31.12.2013		**3.351.529,57**
				Zadolženost na prebivalca (6.300):		**531,99**

Vir: Občina Radlje ob Dravi

Bloki na Partizanski ulici

Prizidek k OŠ Radlje ob Dravi

VABILO

Turistično društvo Vuhred vas vabi na prireditev

PESEM MLADOSTI,
ki bo v soboto,
24. 5. 2014, ob 18.30

v Turističnem domu Vuhred.
Lansko leto dobro sprejeto prireditev letos še dopolnjujemo, predvsem z mladimi nastopajočimi.

Vljudno vabljeni, da predvečer nekdanjega dneva mladosti preživite v veseli družbi.

Turistično društvo Vuhred

KVALIFIKACIJE KEGLJAČEV ZA POPOLNITEV 3. SLOVENSKE LIGE - VZHOD

V soboto, 10. 5., in v nedeljo, 11. 5. 2014, so v Novi Gorici potekale kvalifikacije za popolnitev 3. slovenske lige - vzhod za moške. Kvalifikacij se je po zmagi na kvalifikacijah OTS Koroška udeležila tudi moška ekipa kegljaškega kluba Radlje.

Na kvalifikacijah so nastopile še ekipe kegljaškega kluba Brežice, Šoštanja in Lokomotive iz Maribora.

Ekipa iz Radelj je s 6.775 podrtimi keglji in s prednostjo 225 kegljev pred drugo uvrščeno ekipo iz Brežic osvojila prvo mesto in se tako kvalificirala v 3. slovensko ligo - vzhod.

Hvala vsem sponzorjem, ki ste finančno podprli izvedbo kvalifikacij.

Moški ekipi kegljaškega kluba Radlje čestitke in čim več podrtih kegljev v sezoni 2014/2015.

Kegljaški klub Radlje